ΕΤΟΣ Ζ' Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 23 Μαΐου 1893 Ἀριθ. 307

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ "Ἑστίας".

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε' καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ἢ δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μία γνώμη ὡς ἐκ περισσοῦ περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος (ὑπὸ κ. Εἰρήνης Οἰκονομίδου. — Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν (ὑπὸ Ἀναγνωστρίας).—Ἐνῷ διὰ τὴν Ἔκθεσιν διαβαίνει σὰν πουλί, μὲ μιὰ της συνδρομήτρια εἰς τοὺς Κορφοὺς μιλεῖ (ὑπὸ κ. ΦΦ).—Ἡ ροδοδάκτυλος ἠὼς (ὑπὸ Καρυάτιδος). — Αἱ Γυναῖκες τοῦ Βελγίου (ὑπὸ δεσποινίδος Ἀσπασίας Σκορδέλη).—Εἰς τὴν ἑορτήν της (ποίημα, ὑπὸ δεσποινίδος Μ. Συνοδινοῦ).—Ποικίλα.—Ἀλληλογραφία.—Ἐπιτυλλίς.

ΜΙΑ ΓΝΩΜΗ ΩΣ ΕΚ ΠΕΡΙΣΣΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ἴσως θέλει θεωρηθῆ παράτολμον, ἀφοῦ ἤδη αὐθεντίαι τοῦ λόγου, θερμῶς συνεζήτησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, νὰ ἐπιληφθῶμεν καὶ ἡμεῖς τοῦ ζητήματος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τελευταία λέξις δὲν ἐλέχθη εἰσέτι, νομίζομεν ὅτι πολλαὶ γνῶμαι δύνανται νὰ ἐκφρασθῶσιν ἐπωφελῶς ἢ καὶ μή.

Ἄλλως τε τὸ γλωσσικὸν ζήτημα διαφέρει διττῶς τὴν γυναῖκα, καθ' ὅσον πρόκειται, οὐχὶ μόνον νὰ γνωρίσωμεν, ὁποῖον ὄργανον θὰ μεταχειρισθῶμεν ἡμεῖς αὐταὶ εἰς ἐκδήλωσιν τῶν ἡμετέρων διανοημάτων, ἀλλὰ καὶ ὁποίαν γλῶσσαν θὰ διδάξωμεν εἰς τὰ τέκνα μας, τὴν ἐφεδρείαν ταύτην τῆς ἀνθρωπότητος, τοὺς προμάχους τοῦ μέλλοντος.

Εἶναι, τῇ ἀληθείᾳ, ἀξιοπερίεργος ἡ ζωηρότης μεθ' ἧς κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐκινήθη τὸ σπουδαιότατον αὐτὸ ζήτημα ἀλλ' εἶναι καὶ εὐεξήγητος, διότι ἐπ' ἐσχάτων μόνον παρετηρήθη ἰσχυροτέρα τις ἀντίδρασις εἰς τὴν ἤδη πεπατημένην ὁδὸν τῆς λογογραφίας.

Δὲν ἔχει τις ἢ ν' ἀνοίξῃ παλαιὰ περιοδικά, καὶ ἐφημερίδας παρῳχημένων ἐτῶν, ὅπως μελετήσῃ τὰς τότε καὶ νῦν ἐπικρατούσας ἀντιθέτους τάσεις τῆς γλώσσης, ὡς καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὸ σταδιον, ὅπερ διέδραμεν ἡ γλῶσσα καὶ ὅπερ πρόκειται νὰ διανύσῃ.

Ἡ διαφορὰ δὲ εἶναι καταφανεστέρα, ἰδίως, εἰς τὸν ἔμμετρον λόγον.

Τότε ἡ λεγομένη καθαρεύουσα ἦτο τὸ *σκεῦος τῆς ἐκλογῆς*, ἤθελε δὲ θεωρηθῆ χυδαίζων ἢ ἀγράμματος καὶ ὁ τελευταῖος μαθητὴς τοῦ γυμνασίου, ὁ ἐκφράζων τὸν πόνον του πρὸς τὴν φίλην του, ἂν μετεχειρίζετο κοινοτέρας λέξεις καὶ πρὸ πάντων τύπους. Καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ἐπιστολογραφία, ὁ οἰκειότερος τρόπος τοῦ γράφειν καὶ πλησιέστερος εἰς τὸν προφορικὸν λόγον, μετεῖχε ποιᾶς τινος ἐπισημότητος καὶ ἐξεζητημένου τρόπου, ὡς δυνάμεθα νὰ ἀναγνώσωμεν εἰς ἀλληλογραφίαν προσώπων, ἅτινα ἔδρασαν κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρόντος αἰῶνος.

Τοὐναντίον σήμερον ἐπιζητεῖται μετὰ αἰσθητῆς πάλιν ἐπιτηδεύσεως, μετά τινος ἐρωτοτροπίας, ἂν θέλητε, ἡ λεγομένη ἢ θεωρουμένη δημώδης καὶ αὕτη ἐπικρατεῖ, οὐχὶ μόνον εἰς τὴν ποίησιν, τὴν φυσικὴν γλῶσσαν τοῦ αἰσθήματος, ἀλλ' ἀξιοῖ νὰ καταστῇ καὶ ὁ διερμηνεὺς τῶν ὑψίστων διανοημάτων καὶ δογμάτων τῆς ἐπιστήμης καὶ φιλοσοφίας.

Καὶ εἶναι, τῷ ὄντι, ἀναγκαία ἡ τοιαύτη διχογνωμία, διότι ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ἰδεῶν καὶ γνωμῶν προκύπτει πάντοτε ἡ ἀλήθεια καὶ μόνον διὰ τῆς πάλης ἀναγνωρίζεται ὁ νικητής.

Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία τῶν γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν, ἥτις εἶναι ἡ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ποῖον φιλοσοφικόν, ἐπιστημονικόν, ἢ γραμματικὸν σύστημα, ἀνεπτύχθη καὶ ἐτελειοποιήθη ἄνευ σφοδροῦ ἀνταγωνισμοῦ; Εἰς τὸ θετικὸν ἀντιτίθεται ἀμέσως τὸ ἀρνητικόν, καὶ ἐκ τῆς ἀντιδράσεως τούτου γεννᾶται πάλιν τὸ ἐκλεκτικόν, τὸ μέσον, τὸ ἀείποτε ἄριστον!

Ἀκριβῶς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐμπαθοῦς περὶ γλώσσης συζητήσεως ἑκατέρων τῶν ἀντιφερομένων συστημάτων, ἡ γλῶσσα σχηματίζεται, τελειοποιεῖται καὶ κρατύνεται, χαράσσει δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν πορείαν αὐτῆς!

Καὶ ἐνῷ ἑκάτεροι μετ' ἀγαθοῦ συνειδότος, καὶ μετὰ φανατικοῦ ζήλου ἐπιτηδεύουσι τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἰδίων γνωμῶν, ἐργάζονται ἀσυνειδήτως εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας καὶ μορφώνουσι τὴν γλῶσσαν τοῦ μέλλοντος!

Τὸ καθ' ἡμᾶς, φρονοῦμεν ὅτι μεθ' ὅλην τὴν προσπάθειαν, μεθ' ὅλην τὴν ζέσιν τῶν ἐργαζομένων πρὸς τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἐπικράτησιν τῆς καθαρευούσης ἢ τῆς δημώδους ἢ οἵου δήποτε ἐπιτετηδευμένου κατασκευάσματος γλώσσης, οὐδεμία τούτων πέπρωται νὰ κατισχύσῃ διακεκριμένως καὶ ἀποκλειστικῶς. Καὶ τοῦτο, διότι οὐδεμία γλῶσσα ἐμορφώθη ἁπλῶς διὰ τῆς γλωσσολογίας, ἀλλ' οὐδὲ δύναται νὰ μορφωθῇ.

Ἡ γλωσσολογία εἶναι μᾶλλον τέχνη ἀνευρίσκουσα *ἀττα*βι*στικῶς* δι' ἐπιστημονικῆς ἐξετάσεως τὸν τρόπον τοῦ πῶς ἤδη ἐσχηματίσθη καὶ ἐμορφώθη ἡ γλῶσσα λαοῦ τινος, παρὰ αὐθεντία ἐπιβάλλουσα τελεσφόρως τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην μορφὴν τοῦ λόγου! Πόσαι λέξεις ριπτόμεναι ἐν τῷ μέσῳ ὑπὸ τῶν γλωσσολόγων οὐδεμίαν ἀφίνουσιν ἠχώ! Ἡ γλωσσολογία διαγινώσκει τὸ ἤδη τετελεσμένον, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ δημιουργήσῃ κατὰ βούλησιν λέξεις καὶ τύπους ἀποδεκτούς, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐπικράτησιν αὐτῶν.

Γλῶσσα κατασκευαστὴ δὲν εἶναι βιώσιμος· ἀπόδειξις τούτου ἡ *Βολαπὺκ* (Horld speek) ἥτις ἠξίου νὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον καὶ ἀπέθανε πρὶν ἔτι ζήσῃ.

Ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ ἔκφανσις τῆς διανοίας καὶ διὰ τοῦτο παρακολουθεῖ πάντοτε ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Ὁποία ἐργασία γίνεται ἐν τῷ χημικῷ χωνευτηρίῳ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου, ὅπως σχηματισθῇ καὶ μία μόνη λέξις καὶ λάβῃ τοιαύτην ἢ τοιαύτην μορφήν, μόνος ὁ ἐμφυσήσας τὴν ἀκτῖνα ταύτην τοῦ φωτὸς εἰς τὴν ἄψυχον ὕλην, μόνος αὐτός, βεβαίως, δύναται νὰ γνωρίζῃ.

Ἀλλ' εἶναι ἀναντίρρητον ἐκεῖνο, ὅπερ προείπομεν, ὅτι δηλ. ὁ ἀρχικὸς σχηματισμὸς πάσης γλώσσης εἶναι αὐτόματος οὕτως εἰπεῖν καὶ οὐδέποτε κατωρθώθη διὰ συνθήκης· μορφοῦται δὲ καὶ πλουτίζεται διὰ τῆς ἀναπτύξεως καὶ τελειοποιήσεως τῆς διανοίας τοῦ συνόλου τῶν προσώπων τῶν ἀπαρτιζόντων λαόν τινα!

Τὴν τοιαύτην ἐξέλιξιν καὶ σταδιοδρομίαν γλώσσης τινὸς δύναται νὰ καταμετρήσῃ, οὐχὶ μόνον ὁ γλωσσολόγος, ὁ μελετῶν ἀπὸ τῶν ἀρχεγόνων ἰδιωμάτων τῶν ἀγρίων φυλῶν (καὶ δὴ τῶν Γορίλλα) μέχρι τῶν τελειοτάτων καὶ εὐγενεστάτων τὴν μορφὴν γλωσσῶν τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶς τις εὐκαιρεῖ ἐν μικρογραφίᾳ νὰ παρακολουθήσῃ, ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου, ὅτε ὀλίγοι φθόγγοι, ὀλίγαι συλλαβαί, ὀλίγαι λέξεις, βραδύτερον, ἀρκοῦσιν εἰς ἐκδήλωσιν τῶν περιωρισμένων συναισθημάτων καὶ διανοημάτων τοῦ παιδίου, μέχρι τῆς ὡρίμου ἡλικίας του, ὅτε αἱ λέξεις, αἱ ἀπαρτίζουσαι τὰς σελίδας τοῦ λεξικοῦ τῆς γλώσσης του, ὡς καὶ αἱ ἄγραφοι λέξεις, αἱ ἐκ παραδόσεως, βαθμηδὸν γίνονται κτῆμά του, ἀνταποκρινόμεναι πρὸς τὴν ἑκάστοτε προβαίνουσαν ἐκμάθησιν καὶ γνῶσιν τῶν διαφόρων ὑλικῶν ἀντικειμένων, ἢ τὸν αὔξοντα πλοῦτον τῶν ἀφῃρημένων ἰδεῶν του καὶ τῆς ἐντάσεως τῶν συναισθημάτων του!

Ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι ὅσῳ πολιτίζεται λαός τις, ὅσῳ μᾶλλον τὰ διανοήματα αὐτοῦ φέρονται εἰς ὕψος καὶ ἐξευγενίζονται τὰ ἔνστικτα αὐτοῦ, τόσον ἐντελεστέρα, πλουσιωτέρα καὶ εὐγενεστέρα τὴν μορφὴν καὶ τοὺς τύπους καθίσταται καὶ ἡ γλῶσσά του, ὅσῳ δὲ πρωτοτυπώτερος καὶ δημιουργικώτερος ἀναφαίνεται, τόσῳ καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἀναδεικνύεται μᾶλλον πρωτότυπος καὶ γόνιμος εἰς παραγωγὴν νέων λέξεων ἢ τροποποίησιν τῶν ἀρχαιοτέρων!

Αὐτὸς εἶναι ὁ φυσικός, *ὁ πεπρωμένος* οὕτως εἰπεῖν, ροῦς τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πεπολιτισμένων γλωσσῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια παρουσιάζει ἀπείρους ποικιλίας, ἐπειδὴ ἡ ἰσοπέδωσις τῶν πνευματικῶν δυνάμεων καὶ παρὰ ἐξεχούσῃ καὶ διακεκριμένῃ ἔτι φυλῇ, εἶναι φυσικῶς ἀδύνατος, ἐπειδὴ τέλος τὰ μέγιστα ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς γλώσσης τὸ κέντρον περὶ τὸ ὁποῖον ζῇ καὶ ἡ περιβάλλουσα τὸν ἄνθρωπον φύσις, διὰ τοῦτο τὸ *ἀπολύτως ἐνιαῖον* τῆς γλώσσης περὶ τοὺς τύπους καὶ τὴν μορφὴν εἶναι χίμαιρα!

Ὅθεν πᾶσα γλῶσσα, εἴτε ἀρχαία, εἴτε νέα, ἔχει οὐ μόνον πολλὰ ἰδιώματα, ἀλλὰ καὶ τὸν κοινότερον καὶ ἁπλούστερον αὐτῆς τύπον, τὸν ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀμέσους ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, τὰς ὑλικωτέρας καὶ προχειροτέρας, καὶ τὸν ἀνώτερον, τὸν κεκαλλιεργημένον, τὸν διερμηνεύοντα τὰς ὑψηλοτέρας ἐκφάνσεις τῆς διανοίας τοῦ πεφωτισμένου ἀνθρώπου, ἐν ἄλλαις λέξεσι, πᾶσα γλῶσσα ἔχει τὴν δημώδη καὶ τὴν καθαρεύουσαν αὐτῆς μορφήν, ἃς ἐπιτραπῶσιν ἡμῖν αἱ συνήθεις αὗται ἐκφράσεις!

Βεβαίως ἡ γλῶσσα, παρ'ἡμῖν, εἶναι ἔτι ἀσχημάτιστος, καὶ εὑρίσκεται, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῇ *ζυμώσει* αὐτῆς, πολὺς δὲ θέλει παρέλθει ἔτι χρόνος μέχρις οὗ τελεία ἀναδειχθῇ, ἀλλά, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ἤρχισεν ἤδη νὰ λαμβάνῃ τὸν κεκανονισμένον αὐτῆς ροῦν, καὶ δὲν εἶναι εὔκολον νὰ παλινδρομήσῃ καὶ μεταβάλῃ τὴν κοίτην!

Ὁπωσδήποτε ὡς φιλολογικὴ γλῶσσα οὐδέποτε θέλει ἐπικρατήσει ἡ ἀτυχὴς ἐκείνη ἀπομίμησις τῆς δημώδους, ἥτις ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ καταλάβῃ τὸ σκῆπτρον τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων!

Ὁ φιλόσοφος εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταχειρισθῇ τὴν γλῶσσαν τοῦ ἀχθοφόρου, ἵνα διατυπώσῃ τὸ φιλοσοφικὸν αὐτοῦ σύστημα, οὐδὲ ὁ ποιμὴν θέλει ποτὲ λαλήσει, ὡς ὁ ἐπιστήμων. Ὡς διαφέρει τὸ ἔνδυμα, ὁ τρόπος, τὸ σχῆμα, ἡ χειρονομία τοῦ ἀστοῦ ἀπὸ τοῦ χωρικοῦ, τοῦ χειρώνακτος ἀπὸ τοῦ καλλιτέχνου, οὕτω θέλει πάντοτε διαφέρει καὶ ἡ γλῶσσα. Τὸ ν'ἀξιοῖ τις τοὐναντίον, εἶναι ταὐτόν, ὡς ν' ἀρνῆται τὴν ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματος. Ἰσότης ἐν ταῖς φυσικαῖς καὶ διανοητικαῖς δυνάμεσι, γοητευτικὸν ὄνειρον, δὲν εἶναι εἰ μὴ *οὐτοπία*.

Βεβαίως, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐντελῶς ἐστερημένος καλαισθητικοῦ ταλάντου, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ συναισθανθῇ τὴν χάριν, τὴν ἀφέλειαν, τὴν δρόσον τῆς δημώδους γλώσσης.

Τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ ἐγγύτερον εἰς τὴν φύσιν εὑρισκόμενα, ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις ἁπλᾶ ἔχοντα τὰ συναισθήματα καὶ παιδικὰς τὰς ὁρμάς, δὲν εἶναι δυνατὸν εἰμὴ νὰ παρουσιάζωσι καὶ ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ὅλον τὸ γόητρον τῆς παιδικῆς τῶν λαῶν ἡλικίας.

Δὲν ἀρνούμεθα δὲ ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη δύναται νὰ ἔχῃ εὐρὺ στάδιον ἐν τοῖς γράμμασιν. Ἡ λυρικὴ ποίησις ἡ ἐλεγειακή, οἱ μῦθοι, οἱ θρύλλοι, ἡ κωμῳδία, τὸ διήγημα δύνανται ν'ἀντλήσωσι κύλικας ὅλας νέκταρος ἐκ τῆς δροσερᾶς καὶ μυροβόλου ταύτης πηγῆς!

Ἀλλὰ τὰ ὑψηλότερα εἴδη τοῦ λόγου, ἡ φιλοσοφία, ἡ ἐπιστήμη, ἡ ῥητορική, τὸ κυρίως δρᾶμα, ἐν γένει πᾶν τὸ ἀναφερόμενον εἰς εὐγενεστέραν τάξιν ἐννοιῶν, οὐδέποτε θὰ διερμηνευθῶσιν ἐπαρκῶς δι' ἁπλοῦ καὶ ταπεινοῦ ἰδιώματος. Τὸ ὕψος, ἡ εὐγένεια, τὸ ὑπέροχον τῶν ἰδεῶν καὶ νοημάτων, χρῄζουσι τελειοτέρου ὀργάνου πρὸς αἰσθητὴν ἐκδήλωσιν καὶ διατύπωσιν αὐτῶν ἡ δὲ ἐκλέπτυνσις καὶ ἔξαρσις τοῦ πνεύματος συνεπάγεται τὴν ἀνάγκην γλώσσης αἰθεριωτέρας καὶ ἰδανικωτέρας!

Τοιαύτη γλῶσσα δὲν ἐμορφώθη ἔτι παρ' ἡμῖν.

Ἐν τούτοις τὸ νὰ ἐπιζητῶμεν νὰ ἐπαναφέρωμεν καθ' ὁλοκληρίαν τοὺς τύπους τῆς ἀρχαίας εἶναι μάταιος ἀναχρονισμός, πλὴν καὶ τὸ νὰ στρεβλῶμεν ἑκουσίως τοὺς τύπους, οἵτινες ἤδη κατέκτησαν ἔδαφος καὶ ἔλαβον κῦρος ἐν τῇ νέᾳ ἱστορίᾳ τῶν μόλις ἀναγεννωμένων Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ νὰ προσπαθῶμεν, βεβιασμένως, νὰ ὑπαγάγωμεν τὴν φιλολογικὴν γλῶσσαν εἰς τὴν μορφὴν τῆς δημώδους, καὶ τοῦτο εἶναι ἄσκοπον, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ τοιαύτη τάσις!

Εἶναι τόσῳ καταφανὲς ὅτι οἱ ἐπιτηδεύοντες ὅτι γράφουσι τὴν τοιαύτην γλῶσσαν *ἱδρώνουσιν*, ἕως οὗ παραγάγωσι μίαν σελίδα τοῦ τεχνικοῦ τούτου κατασκευάσματος, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι θὰ ἔχωσι τὸ θάρρος νὰ τοὺς μιμηθῶσι πάντες οἱ συνειθίσαντες νὰ χαράττωσιν ἐπὶ τοῦ χάρτου ἁπλῶς καὶ φυσικῶς ὅ,τι ἔρχεται εἰς τὴν αἰχμὴν τῆς γραφίδος των, αἰσθητοποιοῦν τὰς συγχρόνως παραγομένας καὶ ἐκτυλισσομένας ἐν τῇ διανοίᾳ των ἐννοίας καὶ λογισμούς!

Ἂν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα πέπρωται ν' ἀκμάσῃ καὶ ἀναπτυχθῇ, προβαῖνον εἰς τὸ τέλειον, ἂν πέπρωται νὰ δημιουργήσῃ καὶ πάλιν ἀριστουργήματα διανοητικά, θείους καρπούς, εὐγενοῦς γονιμότητος, ἡ γλῶσσα, ἥτις ἤρχισεν ἤδη ζῶσα, ἡ γλῶσσα, ἣν ἠσπάσθη ἤδη ἡ νηπιάζουσα φιλολογία μας, πλουτιζομένη, καθαιρομένη, μεταρσιουμένη βαθμηδόν, θέλει ἀναδειχθῇ ἐφάμιλλος, ἂν οὐχὶ ὁμοία, τῇ ἀρχαίᾳ καὶ ἐκπροσωπήσῃ καὶ πάλιν τὴν διάνοιαν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς!

«Τὸ παλαιὸν καταπίπτει, οἱ καιροὶ μεταβάλλονται, καὶ νέα ζωὴ ἀναθάλλει ἐπὶ τῶν ἐρειπίων», λέγει ὁ γερμανὸς ποιητὴς Σχίλλερ καὶ ἃς ἐλπίσωμεν ὅτι τὴν πνευματικὴν ζωὴν αὐτὴν σφριγῶσαν καὶ θαλερὰν θέλει καὶ πάλιν χαρίσει ὁ Ὕψιστος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐν Χαλκίδι 18 Μαΐου 1893. **Εἰρήνη Ι. Οἰκονομίδου**

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑΝ

Εἰς ἐπίλεκτον κύκλον ἀνδρῶν τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν γραμμάτων, εἰς ὃν ἔτυχε νὰ εὑρεθῶ, βαθυτάτην παρήγαγεν αἴσθησιν τηλεγράφημα διαβιβασθὲν ἐκ Σικάγου εἰς τοὺς «Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου, καθ' ὃ εἰς τὸ αὐτόθι συνελθὸν Γυναικεῖον συνέδριον, μεταξὺ τόσων ἐξόχων γυναικῶν, περὶ 4-5 μόνον γίνεται μνεία, ἐν αἷς συγκαταλέγεται καὶ ἡ ἐξ Ἑλλάδος ἀντιπρόσωπος, ἀγορεύσασα ἐνώπιον 12 χιλιάδων γυναικῶν.

Γνωρίζω, φίλη δεσποινίς, ὅτι καίτοι θ' ἀνεγνώσατε ἴσως μετὰ δικαίας ὑπερηφανείας τὴν εἴδησιν ταύτην, θ' ἀφήσητε ὅμως αὐτὴν νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος, ὑπείκουσα εἰς αἰσθήματα μετριοφροσύνης, ἀντὶ νὰ ἐξάρητε τὴν σημασίαν αὐτῆς.

Ἀλλ' ἀδικεῖτε οὕτω τὸ εὐρύτατον κοινὸν τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, αἵτινες ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τῆς κ. Παρρέν, θὰ ἐπεθύμουν, νοερῶς τοὐλάχιστον, νὰ παρακολουθῶσιν αὐτήν, ὅπως μητέρες καὶ ἀδελφαί, προπέμψασαι εἰς ἀγῶνα τιμῆς τὴν προσφιλεστέραν τῶν ὑπάρξεων, καὶ μετὰ παλμῶν μεγαλύνουσαι τοὺς κινδύνους καὶ ὀνειροπολοῦσαι τὴν δάφνην αὐτῆς.

Ἀλλ' ἂν κωλύῃ ὑμᾶς ὁ φόβος τῆς περιαυτολογίας, ἐμὲ οὐδὲν κωλύει ν' ἀποτίσω πρὸς τὴν ἀποῦσαν τὸν φόρον τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης, ἐὰν δὲ μοὶ ἐπιτρέψητε, θὰ πράξω τοῦτο οὐχὶ ἐκφέρουσα σκέψεις ἰδικάς μου, ἀσημάντους ἴσως, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνουσα πρὸ τῶν ἀναγνωστριῶν σας τὰς κρίσεις, ἃς προυκάλεσεν ἡ ἐν λόγῳ εἴδησις. Σιωπηλὴ ἤκουον καὶ ἐστενογράφουν, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῇ διανοίᾳ μου τὴν περίεργον συνέντευξιν, ἣν ἐκ τύχης ἔσχον πρὸς πολλοὺς ἐπὶ τοῦ κατ' ἐξοχὴν ἐνδιαφέροντός με τούτου θέματος.

Ἐν πρώτοις ἐγένετο μακρὸς λόγος περὶ τοῦ θάρρους καὶ τῆς δυνάμεως, μεθ' ἧς ἀνέλαβε τὸ πολύμοχθον καὶ δαπανηρὸν ταξείδιον ἡ κ. Παρρέν. Αἱ παριστάμεναι κυρίαι ἐκήρυξαν αὐτὴν ἀπαράμιλλον, ἐκ τῶν ἀνδρῶν δὲ ἱκανοὶ ἦσαν οἱ τόσον εἰλικρινεῖς, ὥστε νὰ ὁμολογήσωσιν, ὅτι δὲν θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τὰς ἐνοχλήσεις τόσον μακροῦ πλοῦ χάριν μιᾶς ἰδέας! Καίτοι δὲ δὲν ἔλειψαν εἷς ἢ δύο, δυστροποῦντες ν'ἀποδώσωσινεἰς τοῦτο τὸν ὀφειλόμενον ἔπαινον καὶ περικαλύπτοντες τὴν ἔλλειψιν ἐπιχειρημάτων διὰ βωβῆς ἐπιφυλακτικότητος, οἱ λοιποὶ πάντες μιᾷ φωνῇ τόσον ἐξύμνησαν τὴν σημαιοφόρον τῆς εὐγενοῦς ἰδέας, τὴν ἀκαταπόνητον ἐργάτιδα ἐπιδιωκομένου ἀγαθοῦ, τὴν ὀνειροπόλον οὐχὶ ἰδίας, ἀλλὰ γενικῆς τοῦ φύλου ἡμῶν εὐημερίας, ὥστε φοβοῦμαι νὰ ἐπαναλάβω τοὺς ἐπαίνους πάντας μὴ πάλιν ἐξεγειρομένη ἡ μετριοφροσύνη σας, γίνῃ πρόσκομμα εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐπιστολῆς μου.

Κατόπιν ἡ συζήτησις ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἰτίαν, ἐξ ἧς ἤρχισε, τὸ τῶν «Καιρῶν» τηλέγραφημα.

Σιωπηλὴ ὅσῳ καὶ ὑπερήφανος διὰ τὸ φῦλόν μου ἤκουον, μετ' αὐταρεσκείας, ὡς νὰ ἐπροκειτο περὶ ἐμοῦ, πόση ἀπεδίδετο σημασία εἰς τὸ ἁπλοῦν ἐκεῖνο τηλεγράφημα. Ὅταν, ἔλεγον, ἐπὶ τόσων ἐξόχων γυναικῶν, τέσσαρες μόνον ὀνομαστὶ ἀναφέρονται, μία δὲ τούτων εἶνε ἡ Ἑλληνὶς ἀντιπρόσωπος, τοῦτο φυσικὰ σημαίνει, ὅτι εὐθὺς ἀμέσως διεκρίθη καὶ ἐπεβλήθη. Ἀληθῶς καὶ παρ' ἡμῖν διακρίνεται καὶ ἐκτιμᾶται ἐπὶ πολὺ εὐρυτέρου πληθυσμοῦ· ἀλλὰ ἡ μὲν ἐκτίμησις αὕτη εἶνε τοπική, συνδεομένη πρὸς παντοίους ἀγῶνας καὶ μακρὰν δρᾶσιν, ὁ δὲ πληθυσμὸς ἡμῶν οὔτε σκιὰν παρέχει συγκρίσεως πρὸς τὴν μυριόφυλλον ἐκείνην ἀνθοδέσμην, ἣν ἀπαρτίζουσι τὰ ἐκλεκτότερα ἄνθη τῶν δύο κόσμων, ἑκατοντάδων δὲ λαῶν, ὧν ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς ἐν τοῖς πλείστοις ὑπερτερεῖ τοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ὅταν δὲ ἀναλογισθῶμεν ὅτι αἱ δύο ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων κυριῶν, ὄχι μόνον ἀντιπροσωπεύουσι τὸ πρωτοστατῆσαν ἐν τῇ γυναικείᾳ ἀναμορφώσει ἔθνος, ἀλλὰ καὶ πρεσβύτεραι οὖσαι ὑπερέχουσι κατὰ τὴν πολύπειρον ἡλικίαν τῆς νεαρᾶς Ἑλληνίδος, τότε μεγαλειτέρα ἀποβαίνει ἡ τιμὴ διὰ τὴν διακριθεῖσαν, ἀλλὰ τιμὴ ἀνανακλωμένη πρὸ πάντων ἐπὶ τοῦ τόπου, ὃν ἀντιπροσωπεύει, τῆς Ἑλλάδος. Μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν ἐθνῶν ἀπεσταλμέναι θὰ ἐζήλευσαν οὔτω ἡμᾶς, τὰ δ' ἑκατομμύρια τῶν γυναικῶν, ἅτινα προσβλέπουσι πρὸς τὸ συνέδριον τοῦτο, παρακολουθοῦσαι, ζυγίζουσαι καὶ κρίνουσαι ἕκαστον λό-

γον τῶν ἀντιπροσώπων των, θὰ συγκρίνωσιν ἔπειτα, τῆς δὲ συγκρίσεως τὸ ἀποτέλεσμα, ὡς ἀπεδείχθη ἤδη, δὲν θὰ εἶνε ἀνωφελὲς δι' ἡμᾶς. Περὶ τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος τίς οἶδεν ἂν αἱ πλεῖσται ἔχουσιν ἄλλην γνῶσιν ἢ τὴν ἀμυδρὰν ἐκείνην, τὴν ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἱστορίας διδομένην. Ἴσως μάλιστα, ὅπως πολλὰ ἐλέχθησαν παραδείγματα, καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς πολλοὶ ἀγνοοῦσιν, ἢ τὴν συγχέουσι πρὸς κρατίδια πλησιόχωρα ἢ καὶ ἐντελῶς ἀπομεμακρυσμένα. Πόσον ἤδη εὐγενῆ θὰ λάβωσι περὶ τῆς Ἑλλάδος μας ἰδέαν, βλέπουσαι τὴν Ἑλληνίδα ἐπαξίως τοῦ ἱστορικοῦ της ὀνόματος πρωταγωνιστοῦσαν, οὐχὶ δὲ ἀναλόγως τῆς πραγματικότητος, ὁπότε... θὰ ἐκάθητο παράμερα εἰς ἀπόκεντρόν τι κάθισμα! Ὅλας αὐτὰς τὰς σκέψεις, ἃς εἰς πᾶσαν, καὶ τὴν μᾶλλον στεῖραν κεφαλήν, δύναται νὰ γεννήσῃ τὸ τηλεγράφημα τοῦ παγκοσμίου φύλλου, ἐν μικρῷ θὰ τὰς συλλάβωσι καὶ οἱ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένοι ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὰς τύχας τῆς γυναικός ἀναγνωστῶν του. Τὸ δὲ ὄνομα Ἑλληνίς, ὁ κοινὸς τίτλος ὅλων ἡμῶν, θὰ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν μνήμην των, ὅ,τι καλὸν ἤκουσαν ἢ ἀνέγνωσαν περὶ τῆς ἡμετέρας πατρίδος. Κέρδος ὅπερ θὰ ἤρκει, καὶ μόνον τοῦτο ἂν ἦτο.

Ἀλλ' ἡ συζήτησις δὲν ἐσταμάτησεν ἐδῶ. Ἀφοῦ ἐκρίθη τὸ ἠθικὸν κέρδος, ὅπερ ποριζόμεθα ἐκ τῆς τόσῳ εὐπρεποῦς ἀντιπροσωπεύσεως ἡμῶν, τῆς τόσῳ εὐοιώνως ἀρξαμένης, ἐζητήθη καὶ τὸ ἀγαθόν, ὅπερ θὰ κομίσῃ ἡμῖν ἐκεῖθεν, ὡς πόρισμα τῶν συζητήσεων, τῶν μελετῶν της ἐπὶ τῶν διαφόρων χαρακτήρων καὶ σκέψεων, ἰδίᾳ δὲ τῶν τῆς Ἀμερικανίδος γυναικός, τελείου τύπου, χρυσαλλίδος μέν, ὅτε εἶναι ἄγαμος, ἱπταμένης ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος, ἵνα ἐκλέξῃ τὸ μέλι καὶ τὸ ἄρωμα τῶν ἠθικῶν γνώσεων, δι' ὧν θωρακίζεται κατὰ παντὸς κινδύνου, καμπης δέ, πλήρους ἐφοδίων, ὅτε ὑπανδρευθῇ, ἄνευ πτερῶν, ἀλλὰ μεστῆς αὐτοπεποιθήσεως καὶ αὐταπαρνήσεως, ἀσφαλῶς βαδιζούσης πρὸς τὰς γνωστὰς αὐτῇ πηγὰς τῆς οἰκιακῆς εὐδαιμονίας.

Θὰ συνώψιζον καὶ τὰς περὶ τούτου κρίσεις, ἂν δὲν ἐφοβούμην μὴ ἡ ἐπιστολή μου λάβῃ ἀναρμόστους διαστάσεις. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα, ὡς ἐλέχθη ἐν τέλει, θὰ μελετήσῃ καὶ θὰ ἐκθέσῃ κάλλιον παντὸς ἄλλου ἡ προσφιλὴς ἡμῶν διευθύντρια, ἐνώπιον τῆς κοινωνίας τῶν Ἑλληνίδων, ὑπὲρ ἧς τόσον ἐπωφελῶς δρᾷ καὶ ἣν τόσον λαμπρῶς ἀντιπροσωπεύει.

Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τὰ θέματα, ὧν τὴν ἤρεμον καὶ πεφωτισμένην συζήτησιν προυκάλεσεν, ἡ εἴδησις τῶν Καιρῶν τοῦ Λονδίνου. Ἐπὶ ὥρας ὑπῆρξα σιωπηλὴ αὐτῶν ἀκροάτρια, χαίρουσα δι' ὅ,τι ἤκουον, ἀλλὰ καὶ λυπουμένη, διότι δὲν ἤκουον ἐπισης καὶ αἱ ὁμόφυλοι πᾶσαι.

Τῆς λύπης μου ἐκείνης ἀπόρροια ὑπῆρξεν ἡ ἐπιστολιμαία αὕτη περίληψις τῶν λεχθέντων. Θὰ εὐαρεστηθῆτε, φίλη δεσποινίς, νὰ καταστήσητε κοινωνοὺς αὐτῶν καὶ τὰς λοιπὰς ἀναγνωστρίας τῆς *Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν*;

Μία ἀναγνώστρια

Ἐνῷ διὰ τὴν Ἔκθεσιν διαβαίνει σὰν πουλί, Μὲ μιά της συνδρομήτρια εἰς τοὺς Κορφοὺς βμιλεῖ.

Π. *Μπᾶ! Μεῖς σὲ σᾶς ἐρχόμεθα.*
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑ. *Κ' ἐγὼ γιὰ σᾶς πηγαίνω.*
Π. *Τί νόστιμη συνάντησις! Ἐλᾶτε σᾶς προσμένω.*
Σ. *Μὰ ὄχι δὰ πρὸς χάριν μου δὲν θέλω νὰ σταθῆτε.*
Δὲν εἶν' ἡ βάρκαις μας κοντά, στὸν ἥλιο θὰ καῆτε.
Π. *Ἐλᾶτε σᾶς παρακαλῶ.*
Σ. *Λοιπὸν ἐμπρός, βαρκάρη.*
Τράβα κουπὶ μὲ δύναμι, ἐμπρὸς σὰν παλληκάρι.
. . . . . .
. . . . . .
Π. *Πῶς εἴσθε;*
Σ. *Καλῶς ἤλθετε. Στὴν πράσινή μας νῆσο*
Μ' αὐτὰ τὰ λίγα λούλουδα θὰ σᾶς καλημερίσω.
Π. *Τί ὤμορφα! Τί δροσερά! Εὐχαριστῶ, Κυρία.*
Σ. *Ὥ τίποτε, παρακαλῶ. Τὰ φρόντισα μὲ βία.*
Καὶ δὲν μοῦ ἤρεσαν πολύ.
Χθὲς μόλις ἡ ἐπιστολὴ
Τὸ νέον μοῦ ἀνήγγειλε τῆς διαβασεώς σας.
Ἤμουν εἰς ἄγνοιαν ὡς χθὲς τῆς ἀποφάσεώς σας.
Λοιπὸν ἀποφασίσατε στὴν Ἔκθεσι νὰ πᾶτε!
Π. *Καὶ πῶς τὸ ἀπεφάσισα! Ἔξαφνα. Μὴ ρωτᾶτε.*
Εἶναι καιρὸς ποῦ ἔλεγα· νὰ πάγω; νὰ μὴν πάγω;
Πάντοτε μὲ συγκίνησιν ἤκουα τὸ Σικάγο.
Μὰ σ' ὅποιον καὶ ἂν ἔλεγα πῶς δι' ἐκεῖ θὰ φύγω,
Ἐτρόμαζε νομίζοντας πῶς θὰ χαθῶ σὲ λίγο.
Σ. *Σικάγον κάπως ἀντηχεῖ σὰν ἥλιος καὶ φεγγάρι*
Σὰν οὐρανὸς καὶ σύννεφα, σὰν τὸν Ἑρμῆ, τὸν Ἄρη,
Καὶ τὸ ταξεῖδι ὡς ἐκεῖ σὰν χωρισμὸς τοῦ κόσμου.
Π. *Ὡς βέβαιος ἐφαίνετο εὐθὺς ὁ θάνατός μου.*
Σ. *Ὅμως ὑμεῖς παρόμοια δὲν σκέπτεσθε πιστεύω.*
Π. *Σὰν τὰ ταξείδια τίποτε στὸν κόσμο δὲν ζηλεύω.*
Ποτὲ ὁ νοῦς μου θάνατον κι' ἄλλο κακὸ δὲν βάνει.
Σ. *Κ' ἔπειτα εἶναι κλασικὸν κανεὶς καὶ ν' ἀποθάνῃ*
Πηγαίνοντας στὴν Ἔκθεσι καὶ στὸν Νιαγαρᾶ.
Π. *Μὰ νὰ σᾶς πῶ ἐσκέφθηκα καὶ λίγο τὸν παρᾶ.*
Τώρα ποῦ εἶνε σὰν φωτιὰ καὶ λαύρα τὸ χρυσάφι
Κανεὶς τὸ συλλογίζεται νὰ πάῃ καὶ στὴν Ἀνάφη.
Πρὸς τούτοις ἤμουν σκεπτικὴ γιὰ τὴν Ἐρημερίδα
Ὅτ' αἴφνης γράμμ' Ἀμερικὴς εἰς τ' ὄνομά μου εἶδα,
Ἦτον κυρίος τοῦ Congrès. Μοῦ ἔγραφε τί κρῖμα
Ὁ γαλανός σας οὐρανός, τὸ μαγικόν σας κῦμα,
Ἡ κλασική σας ἡ Ἑλλὰς νὰ μὴ μᾶς χαιρετίσῃ!
Μιὰν κόρην της ἡ χώρα μας νὰ μὴ φιλοξενήσῃ!
Ἔτσι τὸ πᾶν ἀψήφισα κι' ὡς ποῦ νὰ 'πῆς Ἀμὴν
Μὲ εἶδε διαβαίνουσαν ὁ τῶν Πατρῶν λιμήν.
Σ. *Ὅποιος μπορεῖ καλλίτερα τὴν Ἔκθεσι νὰ βλέπῃ,*
Τί νὰ τὸν κάμῃ τὸν παρᾶ κρυμμένο μέσ' στὴν τσέπη;
Ἄχ, ἡ ζωή μας εἶναι μιὰ καὶ σύντομα διαβαίνει
Τί τ' ὄφελος ἂν πλούσιος κανεὶς στὸν Ἅδη μπαίνει;
Π. *Λοιπὸν δὲν ἔρχεσθε καὶ σεῖς ἀγαπητὴ κυρία;*
Σ. *Πῶς ἤθελα καὶ μάλιστα μὲ τέτοια συνοδεία!*
Πολὺν καιρὸν ἡ Ἔκθεσις μὲ εἶχε γαργαλίσει
Καὶ τὸ Σικάγον ἔτυχε στὸν ὕπνον μου νὰ ἰδῶ,
Καὶ τέλος πάντων ἔφθασα εἰς τὴν ὡραία λύσι
Νὰ φύγω γιὰ τὴν Ἔκθεσι νὰ μείνω καὶ ἐδῶ.
Πολὺ πιὸ γλήγορ' ἀπὸ σᾶς ἐγὼ ἐκεῖ θὰ φθάσω
Χωρὶς γιὰ τὸ ταξεῖδί μου μήτε λεπτὸ νὰ χάσω.
Σᾶς φαίνεται παράξενον πῶς θὰ τὰ καταφέρω;

Ἀπλῶς τὴν φαντασίαν μου ἐκεῖ θὰ μεταφέρω.
Καὶ ποιὰν ἡμέραν ὥρισαν ἀρχὴν τοῦ συνεδρίου;
Π. *Κατὰ τὸ νέον, ἀκριβῶς στὰ μέσα τοῦ Μαΐου.*
Σ. *Καὶ λέτε νὰ προφθάσετε;*
Π. *Θὰ πᾶμε σὰν μπαγκάζια*
Χωρὶς σταθμοὺς κι' ἀναβολαῖς καὶ θαυμασμοὺς καὶ νάζια.
Σ. *Μὰ βλέπω προχωρήσαμε μὲ τοῦτα καὶ μὲ κεῖνα.*
Πᾶμε νὰ γευματίσωμε;
Π. *Δὲν ἔχω διόλου πεῖνα.*
Σ. *Τοὐλάχιστον δὲν θέλετε μικρὸν ν' ἀναπαυθῆτε;*
Ὦ ἐλευθέρως εἴπετε ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε.
Π. *Ἂν ἀπὸ τὸ σχολεῖόν σας δὲν εἴμεθα μακρὰν*
Εὐγνωμονοῦσα δέχομαι ἀνάπαυσιν μικράν.
Ὅταν κανεὶς ὥραις πολλαῖς
Μέσα στὸ πλοῖον μείνῃ
Προθύμως τὸ ἀφίνει
Καὶ στὴν ξηρὰ πατεῖ.
Καὶ νὰ ξεχάσῃ προσπαθεῖ ὡς ποῦ νὰ ἔμβῃ πάλι
Τοῦ βαποριοῦ τὴ μυρωδιά, τὸ κούνημα, τὴ ζάλη.
Σ. *Εἰς τὸ σχολεῖον εἴμεθα. Ἰδοὺ ἡ ἔξω θύρα,*
Ἐκ συνηθείας φαίνεται αὐτὸν τὸν δρόμον πῆρα.
Π. *Τί πλατιάνδα στὴν αὐλή! Τί καθαραῖς ἡ σκάλαις!*
Τι Corridors εὐρύχωρα! Τί ἀνοικταῖς ἡ σάλαις!
Καὶ τί λουλούδια εἶν' ἐκεῖ; Ἄχ, πῶς μοσχοβολᾷ!
Σ. *Glyania ὀνομάζονται τὰ λέγουν καὶ lilas.*
Καὶ τώρα ἴσως θέλετε ν' ἀναπαυθῆτε μόνη.
Π. *Δὲν ξεύρω, θὰ προφθάναμε νὰ πᾶμε στὸ Κανόνι,*
Ἂν γράψω . . .
Σ. *Ἔχετε καιρό.*
Π. *Σᾶς κάμω φασαρία.*
Σ. *Καθόλου. Εὐχαρίστησις, πολύτιμος Κυρία.*
Ἐδῶ κανεὶς δὲν ἔρχεται. Θὰ γράψετε ἡσύχως
Καὶ ὅταν τελειώσετε τοῦ κουδουνιοῦ ὁ ἦχος
Φροντίσατε, παρακαλῶ, νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ.
Π. *Κι' ὁ θυρωρὸς ἂν θέλετε γι' ἀμάξι ἂς φροντίσῃ.*
. . . . . .
Σ. *Λοιπὸν ἐτελειώσαιε Ἡ ἄμαξα προσμένει.*
Π. *Προφθάνουμεν; Μοῦ φαίνεται ἡ ὥρα περασμένη.*
Σ. *Ἅ ὄχι. Ἔχομεν καιρόν. Ἂς μὴν ἀργοῦμε ὅμως.*
Μαζὺ μὲ τὴν ἐπάνοδο μιὰ ὥρα εἶν' ὁ δρόμος
. . . . . .
Σ. *Εἰς τὸ Κανόνι, ἀμαξᾶ.*
Π. *Περιᾶς κι' ἀπ' τὸ Μποσκέτο.*
Σ. *Εἰξεύρετε πῶς ἔκοψαν τὰ δένδρα ὑποθέτω.*
Π. *Βεβαίως τὸ ἀνέγνωσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα.*
Σ. *Πρώτην φορὰν τὸ βλέπετε;*
Π. *Καὶ ἄλλοτε τὸ εἶδα*
Ὅταν διὰ τὴν Ἔκθεσιν πήγαινα στὸ Παρίσι.
Σ. *Θέλετε ἴσως μιὰ στιγμὴ ἐδῶ νὰ μᾶς γυρίσῃ*
Τὴν ξακουστὴ Σπιανάδα μας νὰ ἰδῆτε μ' ἡσυχία;
Π. *Ὦ μάλιστα. Τί ὤμορφα! τί ἀνοικτὴ πλατεῖα!*
Ἐδῶ θὰ παίζῃ μουσική.
Σ. *Σχεδὸν ποτὲ δὲν λείπει.*
Οἱ κάτοικοι ὡς ξεύρετε φιλόμουσοι πολύ,
Αὐτὰ ἐδῶ τ' ἀνάκτορα κι' οἱ δύο των οἱ κῆποι.
Π. *Κι' αὐτὸς ἐκεῖ ὁ ἀνδριάς;*
Σ. *Ποιός; Μέσα στὴν αὐλή;*
Εἶναι τοῦ Ἄδαμ ἀρμοστοῦ, στῶν Ἄγγλων τὸν καιρό,
Ἀπ' τῆς Μπενίτσαις ἔφερε στὴν πόλι τὸ νερό.
Ὁ Σχολεμβοῦργος στρατηγὸς αὐτὸς μὲ τὴν χλαμύδα
Τοὺς Τούρκους ἐξεδίωξεν ἐπὶ τῶν Ἑλετῶν.
Κι' ἐδῶ τοῦ Δούγλα βλέπετε κοντὰ τὴν πυραμίδα
Τοῦ πρώτου στὴν Ἑπτάνησον ἐκ τῶν εὐεργετῶν
Αὐτὸς ὁ Καποδίστριας.
Π. *Σὲ τί ὡραία θέσι!*
Καὶ τὸ περιβολάκι του τριγύρω πῶς μ' ἀρέσει!
Καὶ ἀπ' ἐδῶ σὰν ζωγραφιά! Τί θέα μαγική!
Τί λόφοι καταπράσινοι.
Σ. *Γυρίστε κι' ἀπὸ 'κεῖ*
Νὰ ἰδῆτε καὶ τὸ φρούριον.
Π. *Ἄχ ὅλα τί ὡραία!*
Γιὰ λίγο θὰ μοῦ ἤρεσκε νὰ γίνω Κερκυραία.
. . . . . .
Π. *Καμμία μας δὲν ὁμιλεῖ.*
Σ. *Ναὶ σιωπὴ μεγάλη.*
Πολὺ μᾶς ἀπερρόφησαν τῆς φύσεως τὰ κάλλη.
Π. *Κοντεύομε;*
Σ. *Σὲ δυὼ λεπτά. Εὐθὺς θὰ σταματήσῃ.*
Π. *Ἄχ εἶναι σὰν Παράδεισος. Κι' αὐτό;*
Σ. *Ποντικονῆσι.*
Κι' ἐκεῖ στὸ ὕψος βλέπετε ποῦ σὰν ν' ἀσπρίζῃ κάτι;
Εἶναι τῆς αὐτοκράτειρας τὸ πλούσιο παλάτι.
Π. *Τί, τὸ Γαστοῦρι;*
Σ. *Μάλιστα.*
Π. *Τὸ ἔχετε ἰδεῖ;*
Σ. *Ἀκόμη ἀτελείωτο τὸ εἶδα. Δηλαδὴ*
Πολὺ ὀλίγον ἔλειπε. Τί πλούτη! Σὰν μουσεῖον
Εἰκόνες καὶ ἀγάλματα. Ὡς καὶ τηλεγραφεῖον.
Καὶ τώρα τί νομίζετε; Εἶν' ὥρα νὰ γυρίσωμε;
Π. *Τί κρῖμα, τόσον γλήγορα;*
Σ. *Φοβοῦμαι μὴν ἀργήσωμε.*
Ἔλ' ἀμαξᾶ, Ἐπιστροφή.—Καὶ τώρα ἐξετάσετε
Μήπως σᾶς μένει τίποτε ἀκόμη ν' ἀγοράσετε.
Π. *Καλὰ μοῦ τὸ θυμίσατε. Ἀπ' τὴν πολλή μου βία*
Λησμόνησα τὸ σκοῦφό μου στὰ πράγματα νὰ βάλω,
Καὶ ἤθελ' ἂν δὲν ἤταν μεγάλη δυσκολία
Μαζὺ νὰ ἐπηγαίναμε νὰ πάρω ἕναν ἄλλο.
Σ. *Καὶ τί λογῆς τὸν θέλετε; Τί σχήματος; Τί χρώματος;*
Π *Ἀδιάφορον. Θὰ τὸν φορῶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.*
Σ. *Τὸ σχῆμα τῶν Ἐγγλέζικων πιστεύω σᾶς ἀρέσει*
Μὲ δυὼ αὐτιὰ στὰ πλάγια του δεμένα μέσ' στὴν μέση,
Εἰς τὴν ἐπάνω τὴν μεριά. Καὶ ὅταν κάμῃ κρύο
Εὐθὺς νὰ καταιβάζετε στ' αὐτιά σας καὶ τὰ δύω.
Π. *Ναί Τέτοιον θέλω ἀκριβῶς. Θὰ εἶναι μαλακός.*
Σ. *Βεβαίως καὶ διπλώνεται. Εἰς ἄκρον πρακτικός.*
Κι' ἀφοῦ ἡ τύχη ἔκαμε κι' ἐγὼ νὰ ἔχω ἕνα
Καθ' ὅλα συμφωνότατον μὲ ὅ,τι σᾶς ἀρέσει,
Δεχθῆτέ τον παρακαλῶ, προθύμως ἀπὸ μένα,
Νὰ ἰδῇ τὴν Ἔκθεσι κι' αὐτὸς εἰς τὴν δική μου θέσι.
Π. *Μὰ ὄχι δὰ δὲν ἤθελα καὶ σᾶς νὰ τὸν στερήσω.*
Σ. *Καθόλου. Μὴν πειράζεσθε. Δὲν θὰ σᾶς τὸν χαρίσω.*
Μοῦ εἶναι προσφιλέστερος ἀπ' ὅλα τὰ στολίδια,

Τὸν εἶχα πάντα συντροφιὰ εἰς ὅλα τὰ ταξείδια.
Στῶν Παρισίων ἔτυχε τὴν Ἔκθεσι παρών,
Καὶ χαίρω ποῦ δὲν ἔλειψε καὶ τώρα στὸν χορόν.

Π. *Λοιπὸν τὸν πέρνω δανεικὸν καὶ δὲν θὰ σᾶς τὸν χάσω,*
Μὰ ὅσως δὲν θὰ ἔπρεπε καὶ νὰ τὸν δοκιμάσω;

Σ. *Ὦ μάλιστα. Πηγαίνοντας μία στιγμοῦλα τρέχω,*
Τὸν σκοῦφο προχειρότατο νομίζω πῶς τὸν ἔχω.

. . . . . .

Π. *Λοιπὸν πῶς τὸν εὑρίσκετε;*

Σ. *Ὡραῖα σᾶς πηγαίνει.*
Μὰ πρέπει χαμηλότερα νὰ εἶσθε κτενισμένη.

Π. *Πολὺ πολὺ εὐχαριστῶ. Σὰν βάζω τὸ σκουφὶ*
Ἀμέσως θὰ μοῦ ἔρχωνται στὸ νοῦ μου οἱ Κορφοί.

Σ. *Καὶ τώρα κατευόδιον. Σᾶς εὔχομαι ὑγείαν.*
Βεβαίως εἰς τὴν εὔγλωττον καὶ πάλιν ὁμιλίαν
Τὰς φίλας ὁμοπάτριδας δεόντως θ' ἀνυψώσετε,
Ἂν καὶ τὸ δεῖγμα ζωντανὸν εὐθὺς ἐκεῖ θὰ δώσετε.

. . . . . .

Ἡ βάρκα φεύγει. Εὐτυχισμένη!
Κι' ἐμένα τίποτε πιὰ δὲν μένει
Παρὰ ὁ σκοῦφός μου νὰ γλεντήσῃ
Καὶ νὰ γυρίσῃ
Μὲ τὸ καλό.
Μὲ νέας γνώσεις, μὲ νέαν πεῖραν
Καὶ μὲ σοφώτερο τὸ μυαλό.
Κι' ὅταν καὶ πάλι θὰ τὸν φορέσω
Μπορεῖ τὰς γνώσεις του ν' ἀφαιρέσω
Καὶ νὰ τοῦ πάρω καὶ λίγο νοῦ.
Κι' ἔτσι νὰ μείνω ἀερισμένη
Κι' ἐγὼ μ' ἀέρα Ὠκεανοῦ.

Φ. Φ.

Η ΡΟΔΟΔΑΚΤΥΛΟΣ ΗΩΣ

Ἀφαρπάσθητε πρωϊαίτερον τοῦ συνήθους τῶν νωχελῶν ἀγκαλῶν τοῦ Μορφέως, σύρατε τὸ παραπέτασμα τοῦ παραθύρου σας, ἀνοίξατε αὐτό, καὶ θὰ τὴν ἴδητε ἁπλοῦσαν τοὺς ροδινοὺς αὐτῆς δακτύλους, μετὰ χάριτος περισσῆς ἐπὶ τοῦ θαμβοῦ εἰσέτι στερεώματος.

Ὁ τελευταῖος ἀστὴρ ὠχριᾷ ἔμπροσθεν τῶν ρόδων της, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον φθίνει καὶ σβέννυται ἐν τῇ ὑπερλάμπρῳ αὐτῆς αἴγλῃ. Σάλπιγξ τότε ἠχεῖ ἀνὰ τὰ κυανᾶ βουνὰ καὶ τὰς κοιμωμένας κοιλάδας, καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀναφαίνεται μεταρσιούμενον ἐν τῷ αἰθέρι τὸ ἐπὶ τῶν νεφῶν φερόμενον ἅρμα της, τὸ ἀνοῖγον τὰς πύλας τῆς ἀνατολῆς, καὶ εἰσάγον ἐπὶ τῆς γῆς τὴν δρόσον, τὴν νεότητα καὶ τὴν γλυκύτητα τοῦ φωτός.

Αἱ ὧραι τότε, αἱ πτεροφόροι αὗται τοῦ ἀπεράντου θυγατέρες, ἱστάμεναι ἑκατέρωθεν τῆς φωτοδόχου πύλης, δεξιοῦνται τὴν εὐπλόκαμον καὶ χρυσοστεφῆ θεάν, ἧς οἱ ἁπαλοὶ δάκτυλοι ἀφήρπασαν τῆς νυκτὸς τὸν χρυσόστικτον πέπλον.

Τοῦ ἅρματός της ἕπεται, διασκορπιζομένη ἀνὰ τὴν γῆν, αὔρα εὐώδης, ὡς τὸ ρόδον τὸ ἡμιανοιχθὲν ὑπὸ τὸ φίλημα τοῦ Ζεφύρου, καὶ δροσερὰ ὡς τὰ ὕδατα τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ τῆς νύμφης Ἀρεθούσης τὰ κυλιόμενα ἐπὶ τῆς αὐτῆς κοίτης.

Καὶ ἐνῷ πρὸς τὴν δύσιν σκότος εἰσέτι ἐπικρατεῖ, πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῦνται βραδέως αἱ οὐράνιαι ἀποχρώσεις, αἵτινες ὡς γαλανόφθαλμοι νύμφαι λούουσιν ἐπιχαρίτως τὴν χρυσῆν των κόμην καὶ τὰ ροδόχροα αὐτῶν χείλη ἐν τῷ ἠρεμοῦντι ᾠκεανῷ, ἀφιέμεναι εἰς τὰς θωπείας τῶν λικνιζόντων αὐτὰς κυμάτων.

Ἐπὶ τοῦ καλαϊδοῦς στερεώματος τρέχουσι τῇδε κακεῖσε μικρὰ σύννεφα, ὡραῖα ὡς αἱ ἐλπίδες· ὁτὲ μὲν εἰσὶ ρόδινα, ὡς τὰ περιδέραια τὰ περιβάλλοντα τὸν τράχηλον τῶν κορῶν τῆς Παρθενόπης, ὁτὲ δὲ λευκὰ ὡς ἡ ἄστικτος περιστερά, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀργυροειδῆ, ὁπόταν τὸ ἐμπεριεχόμενον αὐτῶν ἀπειλεῖ νὰ σχίσῃ τὸ κάλυμμά του καὶ νὰ ἐξέλθῃ αὐτοῦ ὡς ἀδάμας πλημμυρῶν τὴν γῆν

Καὶ ἀφοῦ ἡ ἠριγένεια τὰ πάντα προετοιμάσῃ διὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Φοίβου, οὗτος προβαίνει μειδιῶν αὐτῇ ὑπερηφάνως, πλουσιοπαρόχως διασκορπῶν τὰς ἀκτῖνάς του, ἵνα ἀδιακρίτως ὠφεληθῶσιν ἐξ αὐτῶν ὁ πλούσιός τε καὶ ὁ πτωχός. Ἀνὰ χεῖρας φέρει τὴν θείαν του ἐκείνην λύραν τὴν ἐκ χελωνείου λέπιδος κατεσκευασμένην, ἐκπέμπων εἰς τὸν ἀέρα φθόγγους ἐναρμονίους καὶ ἡδεῖς, οἵτινες φθάνουσιν εἰς τὰ ὦτα τῶν θνητῶν, ἐξερχόμενοι ἐν τῷ μέσῳ μυροβόλων φυλλωμάτων ἐκ τοῦ ἀργυροήχου λάρυγγος τῶν μικρῶν πτηνῶν.

Καὶ ἐπὶ τῷ ἤχῳ τούτῳ, ἀνοίγουσιν οἱ καθεύδοντες τὰ ὄμματά των καὶ ἔκθαμβοι ἀκροῶνται τῶν μικροσκοπικῶν τούτων μουσικῶν, οὓς ὁδηγεῖ εἰς τὴν καλλιτεχνίαν ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς περιβάλλων τὴν γῆν ὅλην διὰ τῆς φωτοβόλου λάμψεώς του· ἡ ροδοδάκτυλος τότε ὠχριᾷ ὀλίγον, καὶ οἱ ὀφθαλμοί της ὑγραίνονται ἐκ ζηλοτυπίας ἐπὶ τῇ δόξῃ, ἣν αὕτη τῷ παρεσκεύασε· καὶ τὰ δάκρυά της πίπτουσιν ἐπὶ τῶν ἀνθέων τῆς γῆς, εἰς ἃ δίδει τὴν δρόσον καὶ τὴν νεότητά της.

Καρυάτις

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

Αἱ Βελγίδες τῆς ἀνωτάτης ἀριστοκρατίας δὲν ἀντιπροσωπεύουν τὸν τύπον τῆς φυλῆς των, καθότι αὗται ἀφομοιοῦντα ἐντελῶς πρὸς τὰς Παρισινάς.

Ἡ γνησία Βελγὶς δὲν περιορίζεται εἰς ἕνα τύπον, ἀλλὰ διακρίνομεν τὴν Φλαμανδὴν καὶ τὴν Wallone.

Αὕτη πλησιάζει πολὺ φυσικῶς καὶ ἠθικῶς πρὸς τὴν Γαλλίδα καὶ ἡ διαφορὰ τῆς προφορᾶς εἶναι δυσδιάκριτος, διότι πρῶτοι οἱ Γαλάται κατῴκησαν τὴν χώραν ταύτην. Εἰς τὴν Λείγην πρὸ πάντων ἡ παλαιὰ συγγένεια μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν εἶναι καταφανής.

Ὁ συνήθης τύπος τῆς χωρικῆς εἶναι ἡ λαχανοπῶλις, ἡ προμηθεύτρια τῶν δημοσίων ἀγορῶν. Καθ' ἑκάστην πρωΐαν καταβαίνει ὄρη ἢ γειτονικὰ ὀροπέδια, φέρουσα μὲ ἰσορροπίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἄνευ τῆς βοηθείας τῆς χειρός, κάνιστρα περιέχοντα εὔχυμα μῆλα καὶ ἄλλους καρπούς, ὡς καὶ ἐκλεκτὸν τυρὸν καὶ βούτυρον.

Βαδίζουσαι μὲ βάδισμα ἀρρενωπὸν ἀποτελοῦσι τὸν ἐκφραστικώτερον τύπον τῆς φυλῆς των.

Ἡ Wallone ὡς κύριον χαρακτηριστικὸν ἔχει τὴν ἐπιμονὴν τοῦ αἰσθήματος, τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν κλίσιν πρὸς τὸ ἀρρενωπόν.

Δὲν εἶναι πολὺ διαχυτικὴ καὶ ποιητική, κατὰ τοῦτο δὲ διαφέρει τῆς Φλαμανδῆς.

Ἡ Φλαμανδὴ ἀντιπροσωπεύει τὸν τύπον τῆς πλουσίας καλλονῆς, μολονότι δὲν ἔχει τὰς δεούσας ἀναλογίας, ὥστε δυσκόλως θὰ εὕρισκεν ὁ γλύπτης πρότυπον Ἀφροδίτης ἐν αὐταῖς, ἀλλ' ὁ ζωγράφος θὰ ἀπήντα τὸ ὡραιότατον χρῶμα, θαυμάσια πρόσωπα, φυσιογνωμίας ἠρέμους, δέρμα ἁβρὸν ὑπὸ τὸ ὁποῖον διαγράφονται αἱ φλέβες. Ἡ καλλονὴ αὕτη ἀποδίδεται εἰς τὴν μακρὰν διαμονὴν τῶν Ἱσπανῶν ἐν τῇ Φλαμανδικῇ χώρᾳ.

Ἡ Φλαμανδὴ στερεῖται τῆς σημερινῆς χάριτος· ἡ ἐπίσημος στάσις αὐτῆς μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν ἐποχὴν τῶν μεγαλοπρεπῶν τελετῶν, καὶ ἡ ἁπλουστέρα χωρικὴ δύναται νὰ ὑποκριθῇ ἐν τῷ θεάτρῳ ἐξαίρετον πρόσωπον βασιλίσσης.

Ἀρέσκει εἰς πάντας χωρὶς νὰ ἔχῃ πολλὴν χάριν. Ἐὰν ἰδῆτε μίαν ἐκ τῶν ὡραίων Φλαμανδῶν εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἔχετε ἰδῇ πάσας. Ὅ,τι θαυμάζετε εἰς μίαν, τὸ θαυμάζετε καὶ εἰς τὰς λοιπάς, τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά, ἡ αὐτὴ ἐξαισία κόμη, τῆς ὁποίας τὸ ζωηρὸν χρῶμα, ἐρυθρωπὸν ἢ ξανθόν, φαίνεται ὅτι ἐκλάπη ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Ἐν τούτοις ἡ καλλονὴ αὕτη ἔχει τι τὸ ὑλικὸν καὶ ὄχι τὸ ἰδεῶδες.

Ἡ Φλαμανδὴ εἶναι ὡραιοτέρα ἐν ἠρέμῳ καταστάσει ἢ ἐν κινήσει, ὁπότε φαίνεται ὀγκώδης καὶ βαρεῖα· τὸ βάδισμά της δὲν ἔχει εὐκινησίαν.

Εἶναι λίαν φιλάρεσκος καὶ δίδει μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἐνδυμασίαν της. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν Βρυξέλλαις ἐνδύονται ἐπιμελῶς, στεροῦνται ὅμως τῆς χάριτος τῶν Παρισινῶν.

Ἡ Φλαμανδὴ ἀρκεῖται εἰς τὸ κανονικὸν καὶ τυπικὸν καὶ ἀρέσκεται εἰς τὴν ἐπίδειξιν. Δὲν φαίνεται ὡς νὰ φορῇ τὰ ἐνδύματά της, ἀλλ' ὡς νὰ τὰ ἐπιδεικνύῃ. Εἶναι οὕτως εἰπεῖν ἔκθεσις ὡραίων καὶ ζωηρῶς χρωματισμένων ὑφασμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ τέχνη τῆς ραπτρίας κατ' οὐδὲν συντελεῖ.

Ἡ *Wallone* καὶ ἡ Φλαμανδὴ εἶναι δύο ὅλως διάφοροι τύποι. Ἡ πρώτη εἶναι εὐφυής, ἐπιπόλαιος, ἡ ἑτέρα ἔχει περισσότερον βάθος, μολονότι φαίνεται στερουμένη πνευματικῆς δράσεως. Τῇ ἐλλείπει ἡ ἔκφρασις.

Οὐδὲν τυπικώτερον συνομιλίας ἐν Βρυξέλλαις. Ἡ ὁμιλία εἶναι βραδεῖα, ἀνέκφραστος, αἱ λέξεις δὲν ρέουσι, καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν χειλέων τῶν χρωματισμένων διὰ τῶν ἐκλεκτοτέρων χρωμάτων τῶν ρόδων αἱ φράσεις δὲν εἶναι ἀνθηραί.

Καὶ ἐν τούτοις ἡ Φλαμανδὴ ἔχει βάθος, ἐὰν στερεῖται ἢ εἶναι ἀκατάλληλος νὰ ἐκφράσῃ αὐτὰς δι' εἰκόνων ἢ διὰ λέξεων, ἔχει ὅμως λεπτότητα αἰσθημάτων, ἥτις καθιστᾷ αὐτὴν εὐαίσθητον εἰς τὴν μουσικὴν καὶ ζωγραφικήν. Δὲν δύναται νὰ διερμηνεύσῃ τὰς ἐντυπώσεις, ἃς αἰσθάνεται, ἡ αἴσθησις ἐν αὐτῇ μένει ἄμορφος καὶ δὲν πλάττει ἰδέας ζωηρὰς καὶ γονιμοποιούς· Ἡ αἴσθησις αὕτη ἂν καὶ βαθεῖα εἶναι ἄγονος.

Ἐν γένει ἡ Wallone ὡς καὶ ἡ Φλαμανδὴ τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἡ τῆς κατωτέρας εἶναι κυρίως ἁπλῶν ἠθῶν καὶ θετικῶν ἰδεῶν.

Στεροῦνται ἐξάλλου ἢ ρεμβώδους πνεύματος. Κατὰ τοῦτο διαφέρουσι τῆς Γερμανίδος, στεροῦνται ποιήσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ θέλγητρον τῆς Ἀγγλίδος, καὶ φαντασίας, ἥτις χαρακτηρίζει τὴν Γαλλίδα.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἀσπασία Σκορδέλη

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ

Τὰ χερουβεὶμ εἰς τὴν Ἐδὲμ
Πανήγυριν τελοῦσιν
Καὶ τὸ γλυκύ Σου ὄνομα
Ἑλένη μου ὑμνοῦσι.

Μὲ μελῳδίαν μαγικὴν
Τ' ἁβρά σου κάλλη ψάλλουν
Καὶ τὴν ὡραίαν σου μορφὴν
Μὲ αἴγλην περιβάλλουν.

Τὴν ἑορτήν Σου Ἑλένη μου
Γελῶντα χαιρετῶσιν,
Σκιρτῶντα δὲ ἀπὸ χαρὰν
Πλησίον Σου πετῶσιν.

Καὶ μὲ μειδίαμα γλυκὺ
Ὡς εἶναι ἡ μορφή Σου

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

— Ὄχι, μητέρα, ἀπήντησεν ἡ Σιβύλλη Πρὸ μικροῦ ἐντούτοις ὁ Σκιπίων ὁ μαῦρος, ὅστις εἶναι ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτήν, μὲ εἶπεν ὅτι τὸ ἐτιμόπλοιον τὸ φέρον τὸν ταχυδρομικὸν φάκελλον ἐφάνη.

Ἀφεύκτως θὰ ἔχωμεν ἐπιστολήν, δι' ἧς θὰ μᾶς ἀγγέλλεται ὅτι ἔρχονται.

— Πήγαινε, Σιβύλλη, νὰ βεβαιωθῇς ἂν αὐτὸ εἶναι ἀληθὲς καὶ πέμψον τὸν Σκιπίωνα εἰς Κούμπαν. Παρακάλεσον αὐτὸν νὰ μὴ κάμῃ σταθμοὺς καθ' ὁδόν.

Ἡ νεᾶνις ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὰ παραγγελθέντα αὐτῇ.

Μετά τινας στιγμὰς ἐπανῆλθεν·

— Ὁ Σκιπίων ἀνεχώρησεν ἔφιππος, εἶπεν. Ἐὰν ὁ ταχυδρομικὸς φάκελλος ἦλθε, μετὰ μίαν ὥραν θὰ ἔχωμεν τὴν ἐπιστολήν.

Πράγματι δέ, ὀλιγώτερον τῆς ὥρας εἶχε παρέλθει, ὅτε μεγαλόσωμος αἰθίοψ μὲ ἐγαθὴν πιστοῦ κυνὸς φυσιογνωμίαν, κρατῶν φάκελλον εἰς χεῖρας διηυθύνθη ἀρομαίως πρὸς τὸ ἐξώστεγον.

— Ἐπιστολή, ἀνέκραξε φαιδρῶς, κυρία, σᾶς φέρω ἐπιστολήν.

Πορευθοῦσ' ἡ Ναδίνη, ἥρπασεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸν φάκελλον.

Ἔκφρασις ἐντούτοις βαθεῖας ἀπογοητεύσεως διεδέχθη τὴν ἄφατον χαράν, ἥτις πρό τινων στιγμῶν εἶχε φωτίσει τὸ νεαρὸν ἀγνὸν πρόσωπόν της.

— Ὁ γραφικὸς χαρακτὴρ δὲν εἶναι οὔτε τῆς κ. Ζάκομψεν οὔτε τοῦ Ὀλιβιέρου· ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν φέρει γαλλικὸν γραμματόσημον.

— Ἄ! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρία ὅσον καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπογοητευθεῖσα.

Ἀποσφράγισον αὐτὴν μολαταῦτα καὶ ἀνάγνωθι τὸ περιεχόμενον μεγαλοφώνως.

Ἡ νεᾶνις ὑπήκουσε καὶ ἀποσφραγίσασα τὴν ἐπιστολὴν ἤρχισεν ἀναγινώσκουσα.

«Πετρούπολις . . . . . 18 . . .

«Ἀγαπητέ μου ἀνεψιέ . . . .

— Ἀγαπητέ μου ἀνεψιέ; . . . . ἐπανέλαβεν ἡ Μαρία διακόπτουσα τὴν θυγατέρα της. Εἶσαι βεβαία ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς ἡμᾶς;

Πρὸ τοῦ ἐξακολουθήσῃ ἡ Ναδίνη τὴν ἀνάγνωσιν ἔλαβεν ἐκ νέου εἰς χεῖρας αὐτῆς τὸν φάκελλον, τὸν ὁποῖον εἶχε ρίψει ἐπὶ τῆς τραπέζης, μετὰ προσοχῆς δὲ παρετήρησε τὴν ἐπ' αὐτοῦ διεύθυνσιν, τοῦθ' ὅπερ οὔτε ἡ μήτηρ της οὔτε ἡ ἰδία ἄχρις ὥρας εἶχον πράξει·

Μεγαλοφώνως δὲ ἀνέγνωσε:

Κύριον Μαρκήσιον Δὲ Σάντα Κρούζ, Κτηματίαν
Εἰς Κούμπαν (Ἀβάνα).

— Ἄ! ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία, πρὸς τὸν πατέρα σου λοιπὸν ἀπευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ αὕτη.

— Παρά τινος ἀναμφιβόλως ἀγνοοῦντος τὸν θάνατόν του, διέκοψεν ἡ Σιβύλλη.

— Πιθανῶς.

— Μῆτερ, εἶχε λοιπὸν θεῖον ὁ πατήρ μου; ἠρώτησεν ἡ Ναδίνη.

— Τὸ ἠγνόουν καθ' ὁλοκληρίαν, κόρη μου. Ὁ πατήρ σου οὐδέποτε μοὶ ὡμίλησε περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ἀνάγνωθι, ἴσως αἱ γραμμαὶ αὗται δώσωσιν ἡμῖν τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος.

Ἡ Ναδίνη ὑπακούσασα ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν.

«Ἀγαπητέ μου ἀνεψιέ.

»Ἴσως νὰ ἀγνοῆς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομά μου, διότι ὅτε ἐγκατέλιπον τὴν Κούμπαν ἦσο μικρὸν παιδίον, ὁ δὲ ἀδελφός μου—ὁ πατήρ σου—δὲν θὰ ἔκρινε βεβαίως εὔλογον νὰ κάμῃ εἰς σὲ τὴν ἐλαχίστην μνείαν περὶ ὑποκειμένου τῆς ποιότητός μου.

»Οὐδόλως ἐντούτοις μνησικακῶ αὐτῷ διὰ τοῦτο, διαβλέπων ἐν τῇ πράξει του ταύτῃ τὴν τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρός του καὶ τὴν εὐθυκρισίαν αὐτοῦ.

»Ὁμολογῶ ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι εὗρον καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας μου.

»Ἀλλ' ἐὰν τὸ ὄνομά μου ἐρρίφθη εἰς λήθην, ἐμοὶ ἐναπόκειται νὰ ἀναπληρώσω τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἐξιστορῶν σοῦ τὰ τοῦ βίου μου.

»Ὢν κατὰ πολλὰ ἔτη νεώτερος τοῦ πατρός σου ἔσχον πολυκύμαντον νεότητα.

»Ἐν ᾧ ὁ μαρκήσιος ἀκαμάτως εἰργάζετο ἐπιστατῶν τὰ κτήματά του καὶ πολλαπλασιάζων τὰ κεφάλαια τῆς περιουσίας του, ἐγὼ κατησώτευον τὴν πατρικήν μου κληρονομίαν ἐν κραιπάλῃ, ἀκολασίᾳ καὶ πρὸ παντὸς ἐν χαρτοπαιξίᾳ. Ἡμέραν τινὰ κατά τινα ἐν Σαντιάγῳ συμπλοκὴν ἐφόνευσα ἕνα ἄνθρωπον. Ἦτο ὁ μακαρίτης ἐλεεινὸν ὑποκείμενον, τὸ τοιοῦτον ὅμως οὐδόλως ἠμπόδισε τὸν πατέρα σου, ἔχοντα δικαιώματα ἀρχηγοῦ οἰκογενείας, νὰ εὕρῃ τὴν δια-

Δι' ἄσματος Σοὶ εὔχονται
Ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ Σου.

Σοὶ εὔχονται δαψίλειαν
Πλούτου. χαρᾶς, ὑγείας.
Τὸν οἶκον Σου σοὶ εὔχονται
Μεστὸν εὐτυχίας.

Ἀξία τῆς καρδίας Σου
Τῆς τόσον μυρισμένης
Τῆς διὰ μόνον τ' ἀγαθὸν
Ψυχῆς Σου ἐμπνευσμένης.

Μαθιλδη Π. Συνοδινοῦ

ΠΟΙΚΙΛΑ

*** 5,000 Ἀμερικανίδες συμμετέσχον τοῦ περὶ σμικροτητος ποδῶν ἀγῶνος.

*** Ἐν Γερμανίᾳ ὑπάρχει γυνὴ κινοῦσα τὴν περιέργειαν τοῦ κόσμου

*** Φέρει χαίτην ἡ ὁποία ἀρχίζει τέσσαρας δακτύλους κάτωθεν τοῦ τραχήλου καὶ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης καλύπτουσα αὐτὴν μέχρι τῆς ὀσφύος.

*** Αἱ τρίχες τῆς χαίτης εἶναι μαῦραι, ἔχουν δὲ μῆκος τριῶν τετάρτων τοῦ πήχεως.

*** Ὁ Βίρχωφ ὁ ὁποῖος τὴν ἐξήτασεν εὗρεν ὅτι ἡ ἔναρξις τῶν τριχῶν συμπίπτει μὲ τὴν σπονδυλικὴν στήλην, διχοτομημένην εἰς τὰ ἄνω.

*** Τὰ πρῶτα ρινόμακτρα, ὧν ἐγένετο χρῆσις εἰς τὰς Βρεττανικὰς νήσους, κατεσκευάσθησαν εἰς Παίζλεϋ τῆς Σκωτίας ἐν ἔτει 1743.

*** Τὰ μανδήλια κατέστησαν δημοτικὰ ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας Ἰωσηφίνας πρώτης συζύγου τοῦ Ναπολέοντος, ἥτις εἶχεν ἀσχήμους ὀδόντας καὶ ἐκράτει τὸ μανδήλιον πρὸ τοῦ στόματός της ὅταν ἐγέλα

*** Ἡ πρώτη ἰχνογραφία ἢ φωτογραφία, ὡς κοινῶς ὠνομάσθη, ἥτις ἐλήφθη ποτὲ ἐξ ἀνθρωπίνου προτύπου, ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σὶρ Οὐίλλιαμ Ἕρσελ εἰς τὴν ἐν Σικάγῳ Ἔκθεσιν. Ἡ εἰκὼν ἐλήφθη τὸ 1840, καὶ τὸ ὑπόδειγμά της Ἀγγλὶς Λαΐδη, ζῇ ἀκόμη Εἶνε δὲ 87 ἐτῶν.

*** Ἡ τελευταία φωτογραφία της θὰ ἐκτεθῇ παραπλεύρως τῆς πρώτης φωτογραφίας, Τοῦτο θ' ἀποδείξῃ ἐξαίρετα τὴν πρόοδον τῆς φωτογραφίας καὶ τὴν πρόοδον τῆς ἡλικίας.

*** Μαύρη κατ' αὐτὰς ἔλαβε δίπλωμα καὶ ἄδειαν νὰ μετέρχεται τὴν ἰατρικήν. εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Βιργινίας, ἐν Ἀμερικῇ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Μ Β. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη, συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας. — Καν Α. Θ. Γ. **Πύργον** Ἐλήφθησαν, ἐνεγράφητε εἰς «Οἰκιακήν». — Καν Μ Η. **Γαλαξείδιον**. Ἐνεγράφητε εἰς «Οἰκιακήν» ὡς καὶ λοιπαὶ Κυρίαι, μυρίας εὐχαριστ ας. — Καν Α. Μ. **Σπάρτην**. Ἐλήφθησαν, ἐνεγράφητε ἀμφότεραι, εὐχαριστοῦμεν — Φίλη **Λάρισσαν**. Θερμά μου συλλυπητήρια θὰ φροντίσω μὲ ὅλην μου τὴν καρδιὰ καὶ προσεχῶς σοῦ γράφω. — Καν Ο. Θ. Δ. Ἂν μὲν εἴσθε ὕπανδρος; δύνασθε νὰ προσφέρητε γρουσοῦν ἢ ἀδαμάντινον κόσμημα, ἂν ὅμως εἴσθε νεᾶνις τότε οἱονδήποτε ἐργόχειρον τὸ ὁποῖον εἰργάσθητε ἡ ἰδία. — Καν Π. Ο **Bilbas**. Ἀπόδειξις σᾶς ἐστάλη — Καν Μ Α. **Λέγιον**. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς κ. Παρρέν. — Καν Ζ. Σ. **Βερδιάνσκαν** Χρήματα ἐλήφθησαν ὡς καὶ ἡ ἐπιστολή σας τελευταία, εὐχαριστοῦμεν. — Καν Ε. Π. **Βῶλον**. Ἐλήφθησαν, ἐνεγράφητε ἀμφότεραι, εὐχαριστοῦμεν. — Καν Β Κ. **Ἀθήνας** Ἔχομεν ἀνάγκην μερικῶν βιβλίων σας καθότι πολλαὶ τῶν συνδρομητριῶν μας ἐζήτησαν — Καν Ε Χ. Δ. **Λάρισσαν**. Εὐχαρίστως θέλομεν φροντίσει ὅπως σᾶς σταλῇ ζητούμενον βιβλίον. — Καν Ε. Μ. **Ἰθάκην**. Συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας· κ. Α. Κ. ἀνεχώρησεν εἰς Λευκάδα, ἡ δὲ κ. Ἀρ. Κ. ἐπιγράψατε τὸ 93, εὐχαριστοῦμεν δι' εὐγενεῖς σας φροντίδας. — Καν Α. Χ. **Ναύπλιον** Δεσποινὶς Φ. Α Α· ἐνεγράφη, ἐλήφθησαν. — Καν Α. Μ. **Ὠδησόν**. Δεκτάριόν σας ἐλήφθη συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας. — Καν Κ Η. Νέων συνδρομητῶν ἀποδείξεις, στέλλονται· ἐπισπεύσατε ὅλων τὴν εἴσπραξιν — Καν Α. Σ **Φελιππούπολιν**. Λυπούμεθα πολὺ μὴ δυναμεναι νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν μὲ ὅ,τι μᾶς ζητεῖτε· γνωρίσατέ μας σᾶς παρακαλοῦμεν τί θὰ πληρώσῃ τῆς ἐν λόγῳ κ. τὴν συνδρομήν — Καν Δ. Μ **Χίον** Ἐντεῦθεν τὰ φύλλα στέλλονται τακτικώτατα, ἴσως κρατοῦνται εἰς τὸ αὐτοῦ ταχυδρομεῖον. — Καν Μ Η. **Ζάκυνθον**. Νέαι συνδρομήτριαι ἐνεγράφησαν, φύλλα ἀποστέλλονται, εὐχαριστοῦμεν, θὰ φροντίσωμεν ἀ ὐχαρίστως ἄλλα δὲν γνωρίζομεν ἂν θὰ ἐπιτύχωμεν. — Καν Μ. Β Κ Φύλλα ζητούμενα σᾶς ἐστάλησαν. Γνωρίσατέ μας εἰς ποῖον ἐπληρώθη συνδρομὴ δι' «Οἰκιακήν». — Καν Ο. Γ. **Σόφιαν**. Ἐλήφθησαν. ἐνεγράφητε — Κ Ν Ζ Ν. **Λεγουδίσκην** Ἐλήφθησαν· Ἡμερολόγιον στέλλεται, εἰς «Οἰκιακήν» ἐνεγράφητε. — Καν Α. **Ταρσὸν** Ἐλήφθησαν· Ἱστορίας τεύχη 5 στέλλονται, εὐχαριστοῦμεν — Καν Α. Α. Χ **Πάτρας** Ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν. — Καν Μ. Φ. Α. **Τοῦρνο Σεβερίνο** Φρ 27 ἐλήφθησαν· εἰς «Οἰκιακὴν» ἐνεγράφητε εὐχαριστοῦμεν. — Κυν Δ. Κ. Κ. **Kylindria**. Ἀντιπρόσωπον ἐν Σμύρνῃ δὲν ἔχομεν, ἀποστέλλετε χρήματα σια Γαλλικῶν γραμματοσήμων ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὸ φύλλον τῆς παρελθούσης Κυριακῆς παρεισέρρυσαν τὰ ἀκόλουθα τυπογραφικὰ λάθη :

Ἐν τῷ ἄρθρῳ *Ὁ Ἀάσωασμὸς τῆς πατρίδος* ἀνάγνωθι: ἀντὶ πρωτοφανῆ κρυσταλλοφανῆ, ἀντὶ θέα θεά, ἀντὶ βόλους θόλους, ἀντὶ ἐκείναις ἐκείνοις.

Ἐν δὲ τῷ διηγήματι *Εἶναι ποτέ τις βέβαιος*, ἀντὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ θεοῦ, πλὴν τῆς ὑπάρξεως τοῦ θεοῦ.

γωγήν μου ἀχαρακτήριστον, συνεπεια τοῦ ὁποίου μὲ ὑπεχρέωσε ν' ἀλλάξω τόπον διαμονῆς

»Γενναίως ἐντούτοις φερόμενος ἐρρόντισε νὰ μὲ ἐρωμίσῃ δι' ἀρκούντως σημαντικοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγχειρίσας μοι εἶπε·

»Μεθ' ὅλας τὰς τέλλας σου, Ἰωσήφ, σὲ θεωρῶ τὸ ὡ τίμιον ὅσῳ καὶ ἐξυπνον ἄνθρωπον. Ἰδέ, σέβεσθητι, ποία ὑπῆ ξεν ἡ μεχρι τοῦδε διαγωγή σου καὶ προσπάθησον ἀκολουθῶν εἰ τὸ μέλλον ἴλιην ἐκείνης, ἣν μέχρι τοῦ ε δήνυσας, ὁδὸν νὰ μοὶ ἀποδείξῃς ὅτι δὲν ἔχω ἀδικον πολλὰς ἐπὶ σὲ βασζων ἐλπίδας.

»Οἱ λόγοι οὗτοι, ἡ γλυκύτης καὶ ἐπιείκεια τοῦ πατρός σου. ἔσχον σωτήριον ἐπ' ἐμοῦ ἐπίδρασιν, ἔκαμον ὅ,τι δὲν θὰ ἔκαμνον τοῦ κόσμου ὅλου αἱ ἐπιπλήξεις καὶ αἱ συμβουλαί·

»Ἀνεχώρησα ἔχων σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ἀλλάξω καθ' ὁλοκληρίαν βίον, νὰ γείνω ἄλλος ἄνθρωπος, πᾶσαν νὰ καταβάλω προσπάθειαν ἵνα δικαιώσω τας προσδοκίας τοῦ Ἐμμανουήλ.

»Διεσχίσαμον τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν.

»Μετῆλθον ὁ ἄφορα ἐπαγγέλματα, ὑπέστην κόπους καὶ παντοειδεῖς στερήσεις, ὁ καλός μου ἀπτὴρ μὲ ὡδήγησε τέλος εἰς Ρωσίαν.

»Ἐκεῖ προσήνεγκον σπουδίαν ὑπηρεσίαν εἰς μεγάπλουτόν τινα γάλλον ἀντιπροσωπεύοντα ἐν Ρωσίᾳ τοὺς σημαντικωτέρους οἴκους γαλλικῆς οἰνοποιΐας. Οὗτος εὐγνωμονῶν μὲ προσέλαβε συνεταιρόν του, ὧν δὲ ἄκληρος καὶ σχεδὸν ἄνευ συγγενῶν μὲ κατέστησε γενικὸν αὐτοῦ κληρονόμον, μίαν ἐκφράσας μοι πρὸ τοῦ θανάτου του ἐπιθυμίαν. νὰ ἐπαγρυπνῶ ἐφ' ἑνὸς ἀναδεκτοῦ του, ὅστις ταντικῶς πάντοτε ἔγραφεν αὐτῷ καὶ τὸν ἐθαυμεῖτο

»Ἕκτοτε παρῆλθον 15 ἔτη καὶ ἡ κληρονομία ἥτις περιῆλθεν εἰς χεῖρας μου ἐπὶ τοσοῦτον ἠὐδοκίμησεν, ὥστε δύναμαι νὰ ἀποσυρθῶ τοῦ ἐμπορίου κάτοχος λίαν σημαντικῆς περιουσίας.

»Ὁ βαπτιστικός τοῦ εὐεργέτου μου ὀνομάζεται Χριστιαν Δε Ρισεμπέλ. εἶναι νέος λαμπρὸς καὶ φαίνε αι λίαν ποθοῦμενος νὰ ἐπιτυχεῖ τὴν Ἀβάναν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγὼ φλεγομαι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπανελθω

»Θέλεις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ δεχθῇς ἀκφυτεύου μας;

»Θέλεις νὰ ἀνοίξῃς τὴν πατρικήν οἰκίαν εἰ ἐμὲ τὸν γηραιὸν ἄσωτον υἱόν;

»Δὲν ζητῶ ἄλλο παρὰ σοῦ εἰμὴ τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθω νὰ ἀναπνεύσω τὸν ἀέρα τῆς γενεθλίου μου γῆς. τὸν τόσω ζωογόνον διὰ τὰ γεροντικά στήθη ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐλπίζουσι νὰ ἀπολαύσωσιν ἐπὶ μακρὸν τοῦ τοιούτου ἐπὶ τῆς γῆς ἀγαθοῦ

»Ἐὰν εἶσαι γνήσιος υἱὸς ἐκείνου. ὅστις ποτὸ τὸν καλοκἀγαθίας ὑπῆξεν, περὶ τοῦ ὁποίου οὐδόλως ἀμφιβάλλω, δὲν θὰ μοὶ ἀρνηθῇς τὴν χάριν, ἣν παρὰ σοῦ ζητῶ.

»Τοιαύτη εἶναι ἡ περὶ τούτου πεποίθησίς μου, ὥστε δὲν θέλω κἂν ἀναμείνει τὴν ἀπάντησίν σου Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν λῆψιν τῆς παρούσης μου ἀφικνοῦμαι εἰς Κούμπαν μετὰ τοῦ προστατευομένου μου

Ὁ ὑπεραγαπῶν σε θεῖος
Ζοζὲ Δε Σάντα Κρούζ».

— Ὦ, καλῶς νὰ ὁρίσῃ, ἀνέκραξεν ἡ Μαρία, ὑπείκουσα εἰ. δυσεξήγητον αὐτῇ προαίσθημα. Ἐὰν κα ἀ κακὴν τύχην ἡ Παυλίνα δὲν ἔλθῃ ἐγκαίρως, θὰ ἔχω τυλλίχιστον. προσφιλῆ μου τέκνα, τὴν παρηγορίαν, ὅτι δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ἐντελῶς μόνα ἐπὶ τῆς γῆς!....

Ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐλαφρὸν ὄχημα ἐναπέθετε πρὸ τῆς ἐξωθύρας τῆς villa Σάντα Κρούζ λύο ξένους

Ἐκεῖνος, ὅστις πρῶτος εἰ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἦ ο ρωμαλέος καὶ ὑψηλός τὸ ἀνάστημα ἀνήρ, ἔχων εὐρεῖς ὤμους, ἀγαθὴν δὲ καὶ νοήμονα φυσιογνωμίαν.

Ἀπώθησε τὸν Σκιπίωνα, ὅστις μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ καὶ προθυμίας ἔσπευδε πρὸς αὐτόν, καὶ

— Ποῦ εἶναι ὁ ἀνεψιός μου; ἠρώτησε.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ αἰθίοψ δὲν ἀπήντα ἀμέσως.

— Εἶσαι βωβός; ἐξηκολούθησεν ὁ Δὸν Ζωζέ. Σὲ ἐρωτῶ περὶ τοῦ μαρκησίου Δὲ Σάντα Κρούζ

— Ὁ κ. μαρκήσιος ἀπέθανεν, ἀπήντησεν ὁ θεράπων.

— Ἀπέθανε, Χριστὲ καὶ Παναγία!... Νὰ πεθάνῃ κανεὶς εἰς τὴν ἡλικίαν μου τὸ ἐννοῶ, εἰς τὴν ἰδικήν του ὅμως! Τότε δὲν μοὶ μένει ἄλλο ἢ νὰ ἐπιστρέψω ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἦλθον.

— Ἡ κ μαρκησία εἶναι ἐδῶ ὡς καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς δεσποινὶς Ναδίνη.

— Μὰ βλακίστατέ μου. διατὶ δὲν μοὶ τὸ εἶπες ἀμέσως;

— Χρίστιαν. ἐξηκολούθησεν οὗτος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν παρ' αὐτῷ ἱστάμενον νεανίαν, ἐγώ, ὅστις τόσῳ διότι δὲν ἐνυμφεύθην μετεμελήθην, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἐὰν ἐνυμφεύομην θὰ εἶχον τὴν ἐλπίδα νὰ ἀποκτήσω θυγατέρα· ἰδοὺ ὅτι εὗρον τοιαύτην ἐδῶ Ἠμποσεῖς νὰ εἴπῃς μετὰ τοῦτο ὅτι δὲν ἔχω τύχην;... στρεφόμενος δὲ ἐκ νέου πρὸς τὸν αἰθίοπα

— Καὶ τώρα διατὶ δὲν μὲ ὁδηγεῖς πλησίον της; Ἐ! θὰ κάμῃς γρήγορα;

Ὁ Σκιπίων ἀρκούντως τεταραγμένος ὡδήγησε τὸν κρελὸν ἐντὸς μικροῦ δωματίου, ἐν ᾧ ἡ Μαρία διήρχετο τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου της.

(Ἀκολουθεῖ).